

ပုၤဘၣ်ကီၤခဲတဖၣ်ဒီး ပုၤသူးလီၤသူးကျဲတဖၣ် ကနၢ်ပၢ်ထီၣ်ဝဲ ကလၢ်ဒုၣ်ဒီး တၢ်အံၣ်ကလၢ်ဒုၣ်သနူအဂီၢ်လၢ ကီၢ်အမဲရကၤအပူၤ ကသ့ဝဲဒ်လဲၣ်

တၢ်ယိထံသ့ၣ်ညါအံၤ ထာဖီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢပုၤဘၣ်ကီၤခဲတဖၣ်ဒီး ပုၤသူးလီၤ သူးကျဲတဖၣ် လၢထံကီၢ် ၁၈ဘၣ်အပူၤ အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဟံၣ်သ့ၣ်ကိးတၢ်တဖၣ် န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤတဖၣ်လၢ အသးအိၣ် 18န့ၣ်တၢ် 65 န့ၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ထာဖီၣ် လၢ အဟဲလၢ တၢ်သံကွၢ်သိး လၢလိတဲစိစိစုအပူၤ, Alabama (15), ဒီး Pittsburgh, Pennsylvania (24), တကးဒီးဘၣ် ဟံၣ်သ့ၣ်ကိးဒီး ထံကီၢ်ဒီးဘၣ် တၢ် လီၤယုသ့ၣ်ညါ ပုၤဘၣ်ကီၤခဲဒီး ပုၤသူးလီၤသူးကျဲ 109 ဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဘၣ်ကီၤခဲတဖၣ် မၤလိသ့ၣ်ညါ ဘၣ်သးဒီး ကလၢ်ဒုၣ်အဂီၢ် လၢပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျိ, တၢ်ရဲလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤအဂၤတဖၣ်, ကိတဖၣ်, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်ဒီး ပုၤမၤဟူသ့ၣ်ဖျါလၢ တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်အပူၤ ခိဖျါလၢ တၢ်သူးလီၤသူးကျဲ အတၢ်လဲၤကျဲအပူၤန့ၣ် လီၤ.

တၢ်အံၣ်မ့ၢ် တၢ်မၤလိအိၣ်ထံးအကျိတခါလၢ အဟံၣ်ပုၤညိၣ်ဝဲ ပုၤဘၣ်ကီၤခဲတဖၣ် ဒီး ပုၤသူးလီၤသူးကျဲတဖၣ် ကနၢ်ပၢ်ထီၣ်ဝဲ ကလၢ်ဒုၣ်ဒီး တၢ်အံၣ်ကလၢ်ဒုၣ်သနူ အဂီၢ်လၢ ကီၢ်အမဲရကၤအပူၤ ကသ့ဝဲဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယိထံသ့ၣ်ညါအံၤ အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်ထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ်လၢ တမ့ၢ်ဘၣ်ထဲ ပုၤဘၣ်ကီၤခဲ ပုၤ သ့ၣ်ကသးပုၤတဖၣ်အဂီၢ်ဒါဘၣ် မ့ၢ်တခါ မ့ၢ်ကိးဒီး ပုၤခဲလၢဒီး တၢ်မၤအကျိအကွၢ်ခဲ လၢလိ လၢအခါဆၢဘၣ်ထွဲလိာ်အသးယၢ်ခိယၢ်ခိ ယုၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ် အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ခိထံခိကီၢ် တၢ်မၤအဆိတဖၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၢ်ပၢ်တၢ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢ တၢ်ဒီးဘၣ် လိာ်ဖိးဒုအါထီၣ် တၢ်ကိးကျဲးစၢၤတဖၣ် လၢတၢ်ကမၤဂၤထီၣ် တၢ်တုၤသးထဲသိး, တၢ်ဟံၣ်ဖျိ ထီၣ်သးတုၤယိလၢ အကထီၣ်လိာ်ထီၣ်, ဒီး တၢ်ထီဒါ -ကလၢ်ဒုၣ်တၢ်တၢ်ထီၣ်တၢ်လိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

1. တချးလၢထွဲထီၣ်ဒီးဘၣ်

အိၣ်ဒီး တၢ်လဲၤခိဖျိ ဘၣ်သး တၢ်မၤဘၣ်လိာ်တၢ်သိၣ်လိမၤဒီး တၢ်ကွၢ်တလီၤ ဘၣ်သးဒီး ကလၢ်ဒုၣ်အဂီၢ်.

ပုၤဟံၣ်သ့ၣ်ကိးတၢ် ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး ဟံၣ်ဖိယိတဖၣ်လၢ ကီၢ်အမဲရကၤအပူၤန့ၣ် ဒုးပလီၤသ့ၣ် ပလီၤသးအါထီၣ် ဘၣ်သးဒီး ကလၢ်ဒုၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ကီၢ်အမဲရကၤ အလံာ်ခါလဲၤခိန့ၣ် မ့ၢ်ကျဲတဘိလၢ ပုၤဘၣ်ကီၤ ခဲတဖၣ် ကမၤလိဘၣ် တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ကွၢ်တလီၤ ကလၢ်ဒုၣ် အဂီၢ်လီၤ

“ထီၣ်ဘိန့ၣ် ယတနၢ်ပၢ်ဖျါဖျါဖျါဘၣ်... မ့ၢ်လၢ အၣ်ဖကၣ်န့ၣ်စတၢ် အထအကီၢ် န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒုၣ်လၢ အ့ၣ်အခါသးအယိ ... ထီၣ်ဘိန့ၣ် ယကွဲးယဲလၢ ပုၤအ့ၣ်ဖိ, မ့ မ့ၢ်ပုၤအဂၤန့ၣ် ယကွဲးလၢ ပုၤဝါဖိးဖိလီၤ.”
- ပုၤအၣ်ဖကၣ်ဖိ, ဝဲ Pittsburgh

2. လၢတၢ်သူးလီၤသူးကျဲအပူၤ

ကီၢ်အမဲရကၤ အတၢ်ထံၣ်တဖၣ် လီၤဆိလိာ်အသးဒီး တၢ်လဲၤခိ ကဲတၢ် အတၢ်လိာ်တၢ်ကျဲ

တၢ်လဲၤခိဖျိ ဘၣ်သးဒီး တၢ်အံၣ်ကလၢ်ဒုၣ်သနူ လၢလဲၤခိကဲတၢ် အပူၤန့ၣ် လီၤဆိလိာ်အသးဒီး ကလၢ်ဒုၣ်လီၤ

တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါဆိ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်တၢ်ကစီၣ်အဂၤ တဖၣ်န့ၣ် တကတၢ်ကတီၤဝဲ ပုၤဘၣ်ကီၤခဲတဖၣ်ဒီး ပုၤသူးလီၤသူး ကျဲတဖၣ် လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘၣ်သးဒီး ကလၢ်ဒုၣ်အဂီၢ် လၢ ကီၢ် အမဲရကၤအပူၤဘၣ်လီၤ.

ပုၤဟံၣ်သ့ၣ်ကိးတၢ် ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲ တၢ်လဲၤခိဖျိဘၣ်တၢ် ဘၣ်ယိၣ်အလီၤ လၢကလၢ်ဒုၣ် တၢ်န့ၢ်သံတၢ် လၢအမၤဘၣ်ဒိတၢ် ဖဲလၢ တၢ်လဲၤခိကဲတၢ်အလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ

“ဖဲပအိၣ်လၢ ..ဒဲကဝါပုၤအခါ... အဝဲသ့ၣ်စံး ဘၣ်ပုၤလၢ ‘လၢ ကီၢ်အမဲရကၤအပူၤန့ၣ် အိၣ် ဒီးပုၤသူးလီၤသူးကျဲ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ် အါသိဒိၣ်မး လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီး ကျိတဖၣ်လီၤ... ပတဲ ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ပတဲသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အံၤဘၣ် မ့ၢ်လၢ ပမ့ၢ်ဒုၣ် ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲဖိ တဖၣ်... ပတဲဟဲလၢ ထံကီၢ်ဒီးန့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ဘၣ်-ပဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံၣ်လိသးလီၤ...”
- အၣ်ဖကၣ်မုၢ်, ဝဲ Pittsburgh

တၢ်လီၤယုသ့ၣ်ညါ ပုၤဟံၣ်သ့ၣ်ကိး တၢ် 81% စံးလၢ အဝဲသ့ၣ် မၤလိဘၣ် ကလၢ်ဒုၣ်ဒီး တၢ်အံၣ် ကလၢ်ဒုၣ်သနူအဂီၢ် လၢ တၢ် ကစီၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒီး ကွဲးထီၣ် ဟူဖျါ တၢ်ဒူးန့ၣ်တဖၣ်အပူၤ တဲ ဖျါတၢ်ကွၢ်တလီၤဘၣ်သးဒီး ကလၢ်ဒုၣ်အဂီၢ်ဒီး ပၢၤကီၢ်အတၢ် မၤဆ့ၣ်မၤစံးတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကထံၣ်ဘၣ်အါထီၣ် တၢ်ယိထံသ့ၣ်ညါအံၤ အဂီၢ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်, ဝဲသးစူၤ လဲၤ ကွၢ်လၢ neighbornetwork.io/research

န့ၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤဟံၣ်သ့ၣ်န့ၣ် ဒူးကဲ ထီၣ်လိာ်ထီၣ် ပတၢ်ဖဲတၢ်မၤလီၤ

ဖဲနဲ QR အံၤ ဒ်သိးနကတဲဘၣ် ပုၤ နတၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်!

တၢ်ဘျးဒိၣ်မးလၢ တၢ်မၤစၢၤဆိၣ်ထဲ တၢ်ယိထံသ့ၣ်ညါအံၤ လၢအမၤစၢၤ ပုၤဘၣ်ကီၤ ခဲတဖၣ်ဒီး ပုၤတဝါဖိတဖၣ် အတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်အဂီၢ်အယိလီၤ.

This paper was made possible by generous support from the Walmart Foundation. The findings, conclusions, and recommendations presented in this report are those of the research partners alone, and do not necessarily reflect the opinions of the Walmart Foundation.